

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Wygnanka (Czortków)/ Galicja Wsch./ Cesarstwo Austriackie, Austro-Węgry (Ukraina)

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Muzeum familijne

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Kolekcja prywatna

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Prywatne zbiory biblioteczno-archiwalne wraz z kolekcją pamiątek historycznych, osobliwości i dzieł sztuki z zamku Sadowskich (wcz. Potockich) w Wygnance (ob. dzielnica Czortkowa). Zostały zapisane testamentem Hieronima Sadowskiego z 1854 wraz z funduszem na cele dobroczynne dla Dominikanów z Czortkowa, potem jednak przyjęte przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paolo. Prawdopodobnie nigdy nie udostępnione, a w 1914 jakoby rozprzedane wbrew statutowi fundacji.

Daty działalności / zakres czasowy:

1895-1914

Dostępność

Brak informacji

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Patrymonialny kommemoratywny

Rodzaj pamięci

Rodowa, polska

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

Obszar historyczny/ dokumenty archiwalne, pamiątki, biblioteka; artystyczny/ obrazy, portrety rodowe, starożytności

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	XXX	Dwór Sadowskich w Wygnance (ob. dzielnica Czortkowa)
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	XXX	
GODZINY OTWARCIA	XXX	

DYREKTORZY	XXX	przełożona Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia w Czortkowie
ZARZĄDCA	XXX	
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)	XXX	

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

XXX

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Utrwalanie pamięci rodu Sadowskich właścicieli Czortkowa od k. XVIII w.

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

okolica

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Hieronim Wincenty Sadowski (+1861) zapis testamentowy na rzecz klasztoru dominikanów w Czortkowie, przyjęty potem przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paolo

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Nadzór sprawowała przełożona Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

Zakon Dominikanów i Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia w Czortkowie

Szczegółowa historia instytucji

1854 zapis testamentowy Hieronima Wincentego Sadowskiego (+1861) na rzecz Dominikanów w Czortkowie z funduszem na cele dobroczynne, pod warunkiem utrzymania i zapewnienia trwałości Muzeum familijnemu Sadowskich; z dożywociem dla sióstr testatora Tekli (+1862) i Marii hr. Borkowskiej (+1879); zapis został odrzucony przez przeora Dominikanów i przyjęty przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paolo w Czortkowie

1894 podpisanie aktu "Fundacji na rzecz Ubogich im. Sp. Hieronima Sadowskiego", która miała na celu zapewnienie środków na "utrzymywanie starców nieuleczalnych obojga płci, również dzieci sierót chłopców i dziewcząt, aby wychowywać, dać naukę i stosownie umieszczać po skończonym 18tym roku życia"

1895 wprowadzenie w życie Fundacji; przebudowa zamku Sadowskich na potrzeby działalności dobroczynnej Sióstr Miłosierdzia i cele muzealne

1914 rzekoma sprzedaż kolekcji przez Zgromadzenie

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

Biblioteka: starodruki XVII w.

Archiwum rodowe Sadowskich: m.in. dokumenty z archiwum Potockich, korespondencja Radziwiłłów, kasztelanowej Kossakowskiej, dokumenty z czasów Księstwa Warszawskiego

Portrety rodowe, obrazy, kamee, starożytności, osobliwości, pamiątki historyczne

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Strategia pozyskiwania zbiorów

Zapis testamentowy

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Wystawy czasowe

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

--

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

--

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

--

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

--

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

Skublicki, *Co się stało ze zbiorami?*, „Słowo polskie” 1914 nr 215;

O starym dworze Sadowskich. Odpowiedź na artykuł p. Skublickiego „Co się stało ze zbiorami?”, „Słowo polskie” 1914 nr 219;

Kiss E., *W sprawie fundacji Sadowskiego*, „Słowo polskie” 1914, nr 235;

E. Chwalewik, *Zbiory polskie...*, t. 2, Warszawa 1927, s. 530.

Towarzystwo miłośników kultury kresowej:

https://www.kresowianie.info/artykuly.n635.z_dziejow_domu_zgromadzenia_siostr_milosierdzia_w_zmigrodzie_cz_1.html (12.06.2019)

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

--

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

--

Ciekawe cytaty

Z Aktu Fundacyjnego:

"po najdłuższym życiu którejkolwiek z tych dożywotniczek [sióstr Sadowskiego] przeznaczył cały ten majątek na fundusz dla ubogich w taki sposób, żeby całe intrata czyli dochód z tych majątności najsumiennie wyprowadzoną była, a po potrąceniu rzetelnych, na utrzymanie zarządu w tych dobrach gruntowych potrzeb krajowych podatków, co czystego zostanie, cały ten dochód ma być obróconym na utrzymanie prawdziwych ubogich, słabych kalek, sierót bez sposobu na życie i utrzymania się zostających obojga płci tak mężczyzn jak i kobiet, obydwóch obrządków, łacińskiego i ruskiego zawsze religii katolickiej rzymskiej, w równej połowie jednych jak i drugich, tyleż mężczyzn i tyleż kobiet. Tych karmić, odziewać, w słabościach kurować, po śmierci przyzwoitym obrządkiem katolickim chować (...). Zaprowadzić do tego domu Panny Miłosierdzia, aby się tymi wszystkimi ubogimi najstarannie zajmowali, pilnie opiekowali, postanawiam, żeby to Zgromadzenie ten dom [mój mieszkalny] na mieszkanie zajęło (...)

Nad tym majątkiem ma mieć nadzór i zawiadywać zawsze miejscowy przełożony tj. przeor klasztoru tutejszego Dominikańskiego (...) Doktora także dla ratunku słabych mieć i utrzymywać należy (...)

Przeor tutejszych Dominikanów łącznie ze zgromadzeniem zakonników całym tym zakładem zawiadywać i rządzić ma i tylko Arcybiskupowi i Konsystorzowi Lwowskiemu pod ścisłością sumienia rachunki i wykazy przychodów i wydatków, aby fundusz zniweczony nie był, zdawać obowiązany (...) kosztowności i starożytne ruchomości, niemniej obrazy, portrety rodzinne, biblioteka i archiwum rodzinne (...) na utworzenie „Muzeum rodziny Sadowskich” w Czortkowie zabezpieczony został”.

UWAGI:

--

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Tomasz F. de Rosset

Data sporządzenia karty:

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

METADANE* (wypełnia redaktor portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA	